

Stabilirea rezidenței în România a persoanelor fizice

[Ordinul MFP 1099/2016, Legea 227/2015 privind Codul fiscal (art.7 pct.28, art.59, art. 230alin.(7))]

Criteria de stabilire a rezidenței persoanei fizice

Principalele **elemente** care atestă rezidența fiscală:

- a) domiciliul în România;
- b) locuința permanentă din România a persoanei fizice, locuință care poate fi în proprietate sau închiriată, dar care rămâne oricând la dispoziția acestuia și a familiei sale;
- c) centrul intereselor vitale amplasat în România;
- d) persoana fizică este prezentă în România pentru o perioadă sau mai multe perioade ce depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive care se încheie în anul calendaristic vizat - în cazul sosirii în România, respectiv pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive - în cazul plecării din România.

Dacă o **persoană fizică este considerată rezidentă atât în România, cât și într-un stat semnatar al convenției de evitare a dublei impuneri**, rezidența persoanei fizice se stabilește după cum urmează:

a) persoana fizică este considerată rezidentă numai a statului în care are **domiciliul**, respectiv locuința permanentă (proprietate personală, închiriată de persoana sau dacă rămâne disponibilă oricând pentru această persoană și/sau familia sa) aflată la dispoziția sa.

b) dacă aceasta deține o locuință permanentă aflată la dispoziția sa în ambele state, persoana este considerată rezidentă numai a statului în care își are **centrul intereselor vitale**, respectiv va prezenta organului fiscal documentele necesare prin care se atestă că veniturile obținute în celălalt stat sunt superioare celor realizate în România și autoritatea fiscală a statului respectiv își rezervă dreptul de a-l considera rezident fiscal din punct de vedere al impunerii veniturilor mondiale, caz în care impunerea acestui contribuabil în România se va face numai pentru veniturile din România.

Prin documente necesare se înțelege: copiile declarațiilor de impunere din celălalt stat, declarația pe propria răspundere privind situația copiilor școlarizați, situația de avere, după caz, a familiei și altele asemenea. În situația în care veniturile din celălalt stat nu sunt la nivelul care să conducă la acordarea rezidenței fiscale în acest stat și autoritatea fiscală română apreciază că sunt întrunite condițiile pentru impunerea veniturilor în România, acestui contribuabil i se vor impune în România veniturile mondiale și, prin schimb de informații, autoritățile competente române și din celălalt stat se vor informa asupra acestui caz.

c) dacă nu poate fi determinat statul în care persoana are centrul intereselor vitale sau dacă respectiva persoană nu deține o locuință permanentă aflată la dispoziția sa în niciunul dintre state, se consideră că este rezidentă a statului în care aceasta **locuiește frecvent**. Astfel, se vor avea în vedere șederile pe care le are persoana respectivă în toate locurile din același stat;

d) dacă persoana locuiește în mod obișnuit în ambele state sau nu locuiește în niciunul dintre ele, se va considera că persoana respectivă este rezidentă a statului a cărui **naționalitate/cetățenie** o are;

e) dacă persoana are naționalitatea/cetățenia ambelor state sau nu are naționalitatea/cetățenia niciunuia dintre ele, autoritățile competente ale statelor contractante vor rezolva această problemă pe cale amiabilă la nivelul acestora, potrivit articolului "**Procedura amiabilă**" din convenția de evitare a dublei impuneri.

I.

Sosirea pe teritoriul României a persoanei fizice nerezidente

Persoana fizică sosită în România care are o ședere în statul român o perioadă sau mai multe perioade care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive, care se încheie în anul calendaristic vizat, are obligația completării formularului "**Chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la sosirea în România**".

Termen de depunere: în **30 de zile** de la împlinirea termenului de 183 de zile de prezență în România.

Documente care se vor anexa la formular:

- a) copia pașaportului, valabil, iar cetățenii Uniunii Europene anexează copia pașaportului sau a documentului național de identitate, valabil;
- b) copia cărții de identitate/cărții de rezidență permanente / permisului de ședere / certificatului de înregistrare fiscală, emisă/emis de autoritatea competentă din România;
- c) documente care atestă existența unei locuințe în România a persoanei fizice, locuință care poate fi în proprietate sau închiriată sau care rămâne disponibilă oricând pentru această persoană și/sau familia sa;
- d) după caz, certificatul de rezidență fiscală eliberat de autoritatea competentă a statului străin cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri sau un alt document eliberat de către o altă autoritate decât cea fiscală, care are atribuții în domeniul certificării rezidenței fiscale conform legislației interne a aceluia stat, în original sau în copie legalizată, însoțit de o traducere autorizată în limba română. Acest certificat/document este valabil pentru anul/anii pentru care este emis;
- e) un document emis de autoritatea fiscală străină care atestă că persoana fizică este scoasă din evidența sa fiscală, după caz.

OBS. Orice schimbare apărută, care poate aduce modificări în ceea ce privește rezidența fiscală, trebuie adusă la cunoștința organului fiscal de către persoana fizică în cauză.

Nu au obligația completării formularului "**Chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la sosirea în România**" cetățenii străini cu statut diplomatic sau consular în România, cetățenii străini care sunt funcționari ori angajați ai unui organism internațional și interguvernamental înregistrat în România, cetățenii străini care sunt funcționari sau angajați ai unui stat străin în România, membrii familiilor acestora, cu respectarea regulilor generale ale dreptului internațional sau a prevederilor acordurilor speciale la care România este parte.

STABILIREA REZIDENȚEI FISCALE ȘI A OBLIGAȚIILOR FISCALE LA SOSIREA PE TERITORIUL ROMÂNIEI

Organul fiscal analizează îndeplinirea condițiilor de rezidență în funcție de situația concretă a persoanei fizice, luând în considerare prevederile convenției de evitare a dublei impuneri sau prevederile Codului fiscal, după caz, precum și documentația prezentată, certificatul de rezidență fiscală emis de autoritatea fiscală străină sau un alt document eliberat de către o altă autoritate decât cea fiscală, care are atribuții în domeniul certificării rezidenței fiscale, conform legislației interne a aceluia stat, și orice alte documente care pot sta la baza determinării rezidenței persoanei fizice.

În urma analizei efectuate, organul fiscal stabilește dacă persoana fizică nerezidentă păstrează rezidența statului străin potrivit convenției de evitare a dublei impuneri sau devine persoană fizică rezidentă în România.

Organul fiscal, în **termen de 30 de zile de la depunerea formularului, notifică** persoana fizică dacă are obligație fiscală integrală în România sau va fi impusă numai pentru veniturile obținute din România.

Dacă o persoană fizică **devine rezidentă în România numai pentru o perioadă dintr-un an fiscal**, această persoană fizică are **obligație fiscală integrală în România numai pentru acea perioadă din anul fiscal în care este considerată rezidentă**; pentru perioada din anul fiscal, respectiv de la data sosirii în România și până la data la care devine rezidentă în România, persoana fizică este considerată nerezidentă, fiind supusă impozitului numai pentru veniturile obținute din România.

În situația în care intervin modificări față de datele înscrise în notificare, ca urmare a completării documentației prezentate de persoana fizică pentru stabilirea rezidenței la sosirea în România cu noi informații/documente, organul fiscal central competent emite o nouă notificare și o anulează pe cea precedentă, pentru stabilirea obligației fiscale ce revine persoanei fizice în România.

II.

Plecarea de pe teritoriul României a persoanei fizice rezidente și nerezidente

Persoana fizică rezidentă în România precum și persoana fizică nerezidentă care a avut obligația completării formularului "Chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la sosirea în România", care pleacă din țară pentru o perioadă sau mai multe perioade de ședere în străinătate care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive, are obligația completării formularului "**Chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la plecarea din România**".

Termen de depunere: cu **30 de zile înaintea plecării din România** la organul fiscal unde își are domiciliul fiscal.

STABILIREA REZIDENȚEI FISCALE ȘI A OBLIGAȚIILOR FISCALE LA PLECAREA DE PE TERITORIUL ROMÂNIEI

Organul fiscal analizează îndeplinirea condițiilor de rezidență în funcție de situația concretă a persoanei fizice, luând în considerare prevederile convenției de evitare a dublei impuneri sau prevederile Codului fiscal, după caz, precum și documentația prezentată, orice alte documente ce pot sta la baza determinării rezidenței persoanei fizice, precum și, după caz, certificatul de rezidență fiscală emis de autoritatea fiscală străină sau un alt document eliberat de către o altă autoritate decât cea fiscală, care are atribuții în domeniul certificării rezidenței fiscale conform legislației interne a aceluși stat.

Organul fiscal, în urma analizei efectuate, stabilește dacă persoana fizică rezidentă în România păstrează rezidența în țara noastră potrivit convenției de evitare a dublei impuneri, respectiv Codului fiscal sau este persoană fizică nerezidentă în România.

Organul fiscal în termen de 15 zile de la depunerea formularului "Chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la plecarea din România", notifică persoana fizică și stabilește dacă aceasta are în continuare obligație fiscală integrală în România sau va fi scoasă/menținută din/în evidențele fiscale. În cazul obligației fiscale integrale, persoana fizică rezidentă este supusă în continuare impozitului pe venit pentru veniturile obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României.

OBS: În situația în care intervin modificări față de datele înscrise în notificare, ca urmare a completării documentației prezentate de persoana fizică pentru stabilirea rezidenței la plecarea din România cu noi informații/documente, organul fiscal central competent emite o nouă notificare și o anulează pe cea precedentă, pentru stabilirea obligației fiscale ce revine persoanei fizice în România.

Dacă ulterior înregistrării formularului "Chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la plecarea din România" persoana fizică rezidentă română, cu domiciliul în România, dovedește schimbarea rezidenței într-un stat cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri, aceasta anexează la formularul mai sus menționat certificatul de rezidență fiscală emis de autoritatea competentă a statului care o consideră rezident sau un alt document eliberat de către o altă autoritate decât cea fiscală, care are atribuții în domeniul certificării rezidenței fiscale conform legislației interne a aceluși stat, în vederea aplicării prevederilor convenției. Persoana fizică rezidentă română, cu domiciliul în România, continuă să fie considerată rezidentă în România, având obligație fiscală integrală până la data schimbării rezidenței potrivit convenției de evitare a dublei impuneri încheiate de România cu statul străin.

Persoana fizică rezidentă română, cu domiciliul în România, care dovedește schimbarea rezidenței într-un stat cu care România nu are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri completează "Chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la plecarea din România" și este obligată în continuare la plata impozitului pe veniturile obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României, pentru anul calendaristic în care are loc schimbarea rezidenței, precum și în următorii 3 ani calendaristici.

Persoana fizică nerezidentă care a avut obligația completării formularului "Chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la sosirea în România" și a obținut pe perioada șederii în România rezidența în România completează cu 30 de zile înaintea plecării din România numai formularul "Chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la plecarea din România" și nu va mai face dovada schimbării rezidenței într-un alt stat. Persoana fizică este considerată rezidentă în România până la data la care părăsește România pentru o perioadă sau mai multe perioade de ședere în străinătate care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive.

Persoana fizică nerezidentă care pe perioada șederii în România și-a dovedit rezidența într-un stat cu care România are încheiată convenție de evitare a dublei impuneri și care a avut obligația completării formularului "Chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la sosirea în România" completează la plecarea din România formularul "Chestionar pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice la plecarea din România".